NORAKSTS
Lieta Nr.A420563012
(A02434-13/43)

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĒZEKNES TIESU NAMS

S P R I E D U M S
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rēzeknē, 2013.gada 5.aprīlī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis S.Linkevičs,

piedaloties pieteicēja *A.P.* pārstāvei *V.L.*,
atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts robežsardzes pārstāvei *V.L.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *A.P.* pieteikumu par Valsts robežsardzes priekšnieka 2012.gada 5.oktobra lēmuma Nr.129 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Valsts robežsardzes (turpmāk arī – VRS vai atbildētāja) */pārvalde/ /amats/ /datums/* pavēli Nr*./numurs/* (turpmāk – */datums/* pavēle Nr. */numurs/*) *A.P.* (turpmāk arī – pieteicējs) piemērots disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta.

Disciplinārsods piemērots par norīkojuma pienākumu nepildīšanu un bezatbildīgu rīcību, pieļaujot automašīnas iebraukšanu robežkontroles punktā pretēji normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai.

Nepiekrītot pavēlei, pieteicējs to apstrīdēja.

[2] Izskatot pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumu, Valsts robežsardzes */amats/* ar 2012.gada 5.oktobra lēmumu Nr.129 (turpmāk – Lēmums) atstāja negrozītu */datums/* pavēli Nr.*/numurs/*.

Lēmums pamatots ar šādiem argumentiem.

[2.1] 2012.gada 2.jūlijā VRS */pārvalde/ /amats 2/* (*/amats 2/*) */pakāpe/ J.V.* 2012.gada 2.jūlija ziņojumā *„/Nosaukums/*" norādīts, ka 2012.gada 29.jūnijā no Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes Pārbaužu nodaļas saņemta informācija, ka š.g. */datums 3/* plkst.01:43 */robežkontroles punkts/* no Krievijas Federācijas kontroles zonā pa joslu */numurs/* iebraucošai automašīnai Audi 100, v/n */reģistrācijas numurs/* nostrādājusi trauksme, kas paredz automašīnas padziļināto pārbaudi un skenēšanu. Automašīnas vizuālā kontrole netika veikta un automašīna novirzīta uz skeneri. Plkst.01:59 automašīna iebraukusi Latvijas Republikas teritorijā. Plkst.02:54 automašīna iebraukusi */robežkontroles punkts/* pa pretējo joslu uz padziļinātās kontroles ēku, no plkst.02:54 līdz plkst.05:54 automašīnai veiktas visas sākotnējā trauksmē minētās darbības. Laika posmā no plkst.00:00 līdz plkst.04:00 robežsargu norīkojuma ,,sargs pie barjeras" pienākumus veica VRS */nodaļa/ /robežkontroles punkts/ /amats 3/ A.P.*

[2.2] Lai noskaidrotu faktus un izvērtētu VRS */robežkontroles punkts/* attiecīgo amatpersonu rīcību, pamatojoties uz Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma (turpmāk - Disciplināratbildības likums) 4.panta trešo daļu, saskaņā ar VRS */pārvalde/ /datums 2/* pavēli Nr.*/numurs/* ,,Par dienesta pārbaudi" VRS */pārvalde/* veikta dienesta pārbaude.

Dienesta pārbaudes gaitā iegūta pietiekama informācija un fakti, kas norāda uz */amats 3/ A.P.* darbībām (bezdarbību), kurās ietvertas disciplinārpārkāpuma pazīmes, tādejādi VRS */pārvalde/* pieņemts lēmums pārbaudīt faktus un izvērtēt */amats 3/ A.P.* darbības, ierosinot pret viņu disciplinārlietu.

[2.3] Ar disciplinārlietas izmeklēšanas gaitā iegūtajiem materiāliem pierādīts, ka */amats 3/ A.P.*, dienesta pienākumu izpildes laikā saskaņā ar VRS */robežkontroles punkts/* maiņas robežapsardzības (robežsargu norīkojumu) uzdevumu Nr.*/numurs/* (turpmāk - Uzdevums Nr.*/numurs/*) no */datums 3/* plkst.00:00 līdz plkst.04:00, pildot robežsargu norīkojuma */norīkojuma pienākumi/*, kontroles caurlaides punktā Latvijas Republikas pusē, plkst.01:59 saņēma kontroles talonu Nr.*/numurs/* no Latvijas Republikā iebraucošas automašīnas Audi 100, v/n */reģistrācijas numurs/* vadītāja un, paceļot barjeru, deva atļauju transportlīdzeklim izbraukt no */robežkontroles punkts/* teritorijas un iebraukt Latvijas Republikā. Savukārt, plkst.02:54 automašīna Audi 100, v/n */reģistrācijas numurs/* no Latvijas Republikas puses piebrauc pie */robežkontroles punkts/* kontroles caurlaides punkta, tās vadītājs pieiet pie caurlaides punkta operatora [pieteicēja], kurš vadītājam iedod iepriekš izmantoto kontroles talonu Nr.*/numurs/*, tiek pacelta barjera pretējās kustības braukšanas joslā, kas paredzēta transportlīdzekļu izbraukšanai no RKP teritorijas un iebraukšanai Latvijas Republikā, automašīnas Audi 100, v/n */reģistrācijas numurs/* vadītājs atgriežas transportlīdzeklī un pa pretējās kustības braukšanas joslu iebrauc RKP teritorijā.

Pieņemot no automašīnas Audi 100 Avant, v/n */reģistrācijas numurs/* vadītāja kontroles talonu Nr*./numurs/,* pieteicējs neziņoja */amats 4/*, ka uz kontroles talona Nr*./numurs/* nebija skaidri saskatāms robežsargu kontroles veikšanas laiks, neskaidri norādīja automašīnas Audi 100 Avant, v/n */reģistrācijas numurs/* izbraukšanas laiku no RKP teritorijas, plkst.02:57 deva atļauju */robežkontroles punkts/* teritorijā atkārtoti iebraukt automašīnai Audi 100 Avant, v/n */reģistrācijas numurs/* pa pretējās kustības braukšanas joslu, izsniedzot iepriekš minētās automašīnas vadītājam to pašu kontroles talonu Nr*./numurs/,* uz kura jau bija pieteicēja spiedogs, kas apliecina automašīnas Audi 100 Avant, v/n */reģistrācijas numurs/* izbraukšanu no */robežkontroles punkts/* teritorijas 2012.gada */datums 3/*, plkst.01:59, kā arī neziņoja par veiktajām darbībām */amats 4/*.

Saskaņā ar Disciplināratbildības likuma 13.panta otrās daļas 6.punktu, 14.pantu, 15.pantu, 21.panta pirmās daļas 1 .punktu un 24.pantu par norīkojuma */norīkojuma pienākumi/* nepildīšanu un bezatbildīgu rīcību, pieļaujot automašīnas iebraukšanu robežkontroles punktā pretēji normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai, ar VRS */pārvalde/ /datums/* pavēli Nr*./numurs/* „Par disciplinārsoda piemērošanu */amats 3/ A.P.*" pieteicējam piemērots disciplinārsods - atvaļināšana no dienesta.

[2.4] Lēmums par disciplinārlietas ierosināšanu pret pieteicēju pieņemts 2012.gada 18.jūlijā, kad pēc sākotnējās informācijas un apstākļu noskaidrošanas pieteicēja rīcībā 2012.gada */datums 3/* konstatētas disciplinārpārkāpuma pazīmes.

Saskaņā ar Disciplināratbildības likuma 20.panta pirmo daļu disciplinārlietu izmeklē un lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu vai disciplinārlietas izbeigšanu pieņem mēneša laikā pēc tās ierosināšanas. Lēmums par disciplinārsoda piemērošanu pieteicējam pieņemts */datums/*.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, Valsts robežsardze VRS */pārvalde/* ierosinātajā un izmeklētajā disciplinārlietā procesuālus pārkāpumus nekonstatē.

[2.5] Pieteicēja rīcībā nav konstatēti attaisnojoši apstākli, kuros viņam nebūtu iespēja pirms automašīnas Audi 100 Avant, v/n */reģistrācijas numurs/* atkārtotas iebraukšanas */robežkontroles punkts/* sazināties ar */amats 4/*, izmantojot rāciju MOTOROLA XTS 5000, kas bija pieteicēja rīcībā, kad viņš pildīja */norīkojuma pienākumi/*, vai arī iekšējo telefonu. Pats pieteicējs disciplinārlietas izmeklēšanas gaitā paskaidrojumos norādīja informāciju, ka apmēram pēc 5 minūtēm, kad automašīna Audi 100 Avant, v/n */reģistrācijas numurs/* bija izbraukusi no */robežkontroles punkts/* pirmo reizi (plkst.01:59), pieteicējam piezvanīja muitas vai robežsardzes amatpersona un pateica, ka automašīnai kaut kas nav noformēts un ka automašīna atgriezīsies, un, ņemot vērā, ka automašīna atgriezās pēc vienas stundas, pieteicējam bija pietiekoši laika noziņot */amats 4/* par situāciju, precizēt informāciju, vai un kādā veidā atļaut personai ar vai bez automašīnas Audi 100 Avant, v/n */reģistrācijas numurs/* atgriezties RKP teritorijā. Tāpat arī disciplinārlietā netika konstatēti jebkādi apstākļi, kas norādītu uz steidzamību konkrētajam transportlīdzeklim atgriezties */robežkontroles punkts/* nekavējoties, lai pirms pieteicēja patvaļīgi un prettiesiski pieņemtā lēmuma - atļaut transportlīdzeklim atgriezties RKP teritorija, viņš nevarētu sazināties ar */amats 4/*.

Izvērtējot VRS */pārvalde/* izmeklētās disciplinārlietas materiālus un pieteicēja rīcību 2012.gada */datums 3/*, Valsts robežsardze uzskata, ka VRS */pārvalde/* pamatojusi

nepieciešamību administratīvā akta izdošanai, konstatējot pieteicēja rīcībā disciplinārpārkāpumu - pieteicējs pavirši pildījis robežsargam noteiktos vispārējos pienākumus, nav pildījis norīkojuma funkcionālos pienākumus un rīkojies neatbilstoši iekšējo un ārējo normatīvo aktu prasībām, līdz ar to atzīts par vainīgu disciplinārpārkāpuma izdarīšanā, un atbilstoši Disciplināratbildības likuma 7.panta otrajai daļai pieteicēja disciplinārpārkāpums atzīts par izdarītu ar nodomu (tīši).

[2.6] Ņemot vēra, ka Disciplināratbildības likums paredz amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm piemērot dažādus disciplinārsoda veidus, lai piemērotu konkrēto disciplinārsodu, pieņemot lēmumu, jāizdara lietderības apsvērumi. Konkrētajā gadījumā VRS */pārvalde/* piemērojusi bargāko disciplinārsodu - atvaļināšana no dienesta, tādējādi Valsts robežsardze izvērtēja, vai VRS */pārvalde/* izdarījusi lietderības apsvērumus.

Valsts robežsardze pievienojas VRS */pārvalde/* viedoklim un uzsver, ka sabiedrībai ir tiesības prasīt, lai robežsargi savus pienākumus pēc vislabākās sirdsapziņas pildītu ar pienācīgu pašatdevi un augstā profesionālā līmenī, kas ietver arī personas spējas apzināt problēmu un izvēlēties pareizo risinājumu, lai tiktu nodrošinātas Valsts robežsardzes (līdz ar to arī valsts) intereses. Pieteicēja rīcība, nostādot savu viedokli par iestādes interesēm, norāda uz pieteicēja pašpaļāvību un nevēlēšanos risināt tās problēmas, kuras, viņaprāt, ,,nav radījušas sekas, nav nodarījušas nekādu kaitējumu". Valsts robežsardze uzskata, ka pieteicēja rīcība, patvaļīgi un prettiesiski pieņemot lēmumu - atļaut transportlīdzeklim iebraukt RKP teritorijā pretrunā noteiktajai kārtībai, kā pieteicējs uzskata, ka nav iestājušās nekādas sekas, nav attaisnojama, turklāt tas norāda, ka pieteicējs nevēlas atzīt, ka šāda viņa rīcība ir tiešā cēloņsakarībā ar apdraudējumu valsts robežas drošībai. Jautājumā par lietderības apsvērumiem konkrētā disciplinārsoda piemērošanai ņemts vērā, ka pieteicējam pietiekami ilgā dienesta (dienestā Valsts robežsardzē gandrīz 19 gadus) laikā uzkrātās pieredzes rezultātā vajadzēja nodrošināt dienesta pienākumu atbilstošu izpildi un sasniegt tiesisko mērķi - nodrošināt dienesta pienākumu izpildi savas kompetences ietvaros. Līdz ar to pieteicēja sūdzībā mīnētie viedokļi un argumenti nevar būt par pamatu, lai atceltu viņam piemēroto disciplinārsodu.

Valsts robežsardze uzskata, ka VRS */pārvalde/ /amats/*, nostādot iekšlietu sistēmas iestādes intereses augstāk, ir rīkojies pamatoti. Valsts robežsardze ir tiešās pārvaldes iestāde, kuras mērķis ir labas valsts pārvaldības principa īstenošana, kura sasniegšana ir tieši atkarīga no katras iestādes amatpersonas. Tādejādi, sabiedrības interesēs ir, lai dienestā esošas personas savus pienākumus pildītu sabiedrības labā un nepieļautu pārkāpumus.

[2.7] Apstrīdētais lēmums izdots, kopumā ievērojot procesuālās un materiālās tiesību normas un to pamatojums attaisno pieteicējam uzlikto pienākumu. Pieteicēja izdarītais disciplīnas pārkāpums konstatēts pareizi, piemērotais disciplinārsods ir samērīgs, ņemot vērā pārkāpuma apstākļus un tā sekas, pieteicēja vainas formu, kā arī viņa dienesta gaitu Valsts robežsardzē. Nosakot pieteicējam konkrēto disciplinārsodu, VRS */pārvalde/ /amats/* ņēmis vērā faktus, ka pieteicēja izdarītajā dienesta disciplīnas pārkāpumā nav viņa atbildību pastiprinošu vai mīkstinošu apstākļu, kā arī nav vainu attaisnojošu apstākļu, bet noskaidroti pietiekami viņa vainu pierādoši apstākļi. VRS */pārvalde/* piemērojusi pareizās tiesību normas, kuras nosaka attiecīgā administratīvā akta izdošanas procesu. Tika ievērotas procesuālās

tiesību normas, kas nosaka administratīvās lietas ierosināšanas, informācijas iegūšanas, lietas izmeklēšanas un galīgā lēmuma pieņemšanas nosacījumus, kā arī materiālās tiesību normas tika piemērotas atbilstoši izdarītajam disciplinārpārkāpumam. VRS */pārvalde/* izpildījusi pieteicēja uzklausīšanas pienākumu, kā arī apstrīdētais lēmums satur Administratīvā procesa likuma (turpmāk arī – APL) 67.panta otrajā daļā paredzētās sastāvdaļas. Valsts robežsardze uzskata, ka VRS */pārvalde/* apstrīdētajā lēmumā (Pavēlē Nr./*numurs*/) savlaicīgi, pilnīgi, vispusīgi un objektīvi izvērtējusi disciplinārlietā esošos pierādījumus, uz kuru pamata tā taisījusi lēmumu.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, Valsts robežsardze uzskata, ka pieteicēja saukšana pie disciplinārās atbildības, apsverot apstrīdētā lēmuma, kā administratīvā akta, lietderību, vispārējās un speciālās prevencijas nolūkos, kā arī īstenojot atbildības par izdarīto pārkāpumu nenovēršamības principu (APL 65. un 66.pants), ir pamatota un pieteicējam piemērotais disciplinārsods - atvaļināšana no dienesta, sabiedrības un labas pārvaldības interesēs ir atbilstošs un samērīgs ar viņa izdarīto disciplinārpārkāpumu.

[3] Pieteicējs vērsās Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā ar pieteikumu par Lēmuma atcelšanu, norādot, ka nevar nepiekrist pārkāpuma sastāva esamībai, atļaujot automašīnai atgriezties RKP, taču tāpat nevar arī piekrist tik nesamērīgi barga disciplinārsoda piemērošanai, neņemot vērā pārkāpuma sastāvu, nozīmību, sekas un pozitīvo ilgstošo dienesta gaitu robežsardzē.

[4] Tiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā Valsts robežsardze neatzina pieteikumu, norādot šādus papildus argumentus.

[4.1] Pieteicējs neapstrīd administratīvā akta izdošanas nepieciešamību, bet uzskata, ka iestāde kļūdaini izmantojusi tai likumā noteikto rīcības brīvību un lietderības apsvērumus, ko faktiski iestāde neesot izdarījusi, jo pamatojusi disciplinārsodu tikai ar pārkāpuma smagumu un to, ka Pieteicēja tiešais */amats/* pirms tam nav saskatījis viņa agrākajā rīcībā negatīvo attieksmi pret dienestu. Valsts robežsardzes ieskatā disciplinārpārkāpuma smagums kā viens no lietderības apsvērumu elementiem ir pietiekams, lai tiktu pieņēmis lēmums par visbargākā disciplinārsoda piemērošanu. Pēc būtības Disciplināratbildības likumā norādītie vispārējie disciplinārsoda piemērošanas noteikumi sevī jau ietver lietderības apsvērumu izdarīšanu, bet to norādītais uzskaitījums neparedz gadījumus, kad disciplinārsods - atvaļināšana no dienesta piemērojams tikai gadījumā, kad iestājas visi noteikumi, kas ietekmē lēmumu par piemērojamo disciplinārsodu.

[4.2] Pieteicējs norāda, ka Lēmumā Nr.129 nepamatoti norādīts, ka viņa rīcība „nostādot savu viedokli pār iestādes interesēm, norāda uz pieteicēja pašpaļāvību un nevēlēšanos risināt tās problēmas, kuras viņaprāt „nav radījušas sekas", „nav nodarījušas nekādu kaitējumu". Sava viedokļa izteikšana, pavēles pārsūdzēšana un personas viedokļa pamatošanu, tai skaitā attiecībā uz kaitīgo seku esamību vai neesamību, nevar tikt vērtēta kā savu interešu nostādīšana augstāk par valsts un iekšlietu sistēmas iestādes interesēm. Valsts robežsardze uzskata, ka pieteicējs nav pareizi izpratis augstāk norādīto citātu no Lēmuma Nr.129, jo Valsts robežsardze skaidro nevis pieteicēja tiesības izteikt viedokli administratīvā

procesa laikā, ko nevienu brīdi nav apšaubījusi un liegusi, bet gan izvērtē lietderības apsvērumus un piemērotā disciplinārsoda barguma pamatotību (Lēmuma Nr.129 10.lapa). Valsts robežsardze skaidro, ka pieteicējs ar savu rīcību - pieņemot lēmumu par personas atkārtotu ielaišanu robežkontroles punktā, ir ignorējis vispārnoteikto kārtību šādas situācijas risināšanai, bet uzskatījis, ka viņa viedoklis un lēmums ir pareizāks pār noteikto kārtību, kuru ievēro citas Valsts robežsardzē dienesta pienākumus pildošās amatpersonas.

[4.3] Lēmumā neesot norādīts, kādā veidā Pieteicēja rīcība ir tiešā cēloņsakarībā ar apdraudējumu valsts robežas drošībai.

Valsts robežas drošības apdraudējums iestājas ar brīdi, kad tiek pārkāpti Valsts robežas likuma 8.panta pirmajā daļā *„Valsts robežas drošības sargāšanai paredzēti pasākumi, kuru mērķis ir novērst iespējamos apdraudējumus robežkontroles jomā, garantēt pārbaužu drošu un stabilu veikšanu, nodrošināt robežpārbaudes un robežuzraudzības infrastruktūras funkcionēšanu. Minētajos pasākumos ietilpst konsulāro amatpersonu un Iekšlietu ministrijas specializēto atašeju (sakaru virsnieku) aktivitātes ārzemēs, valsts pārvaldes iestāžu starptautiskā sadarbība, pilnvaroto robežas pārstāvju sadarbība, ikdienā savstarpēji koordinēta kompetento iestāžu un tiesībaizsardzības iestāžu darbība uz valsts robežas un valsts iekšienē."* noteiktie nosacījumi valsts robežas neaizskaramības nodrošināšanai. Valsts robežsardzes ieskatā apdraudējuma pakāpe nevar tikt izmērīta kādā konkrētā pakāpē - apdraudējums iestājas jebkurā gadījumā, kad noteiktā kārtība netiek ievērota. Jautājums ir vienīgi par to, cik apdraudējums ir saistīts ar noteikto kārtību un kādas ir seku novēršanas iespējas. Konkrētajā gadījumā ir ignorēta virkne nosacījumu, kas reglamentē valsts robežas šķērsošanas kārtību un kas pamato disciplinārpārkāpumu. Pie tam pieteicējs ar savu rīcību ir ne tikai pieļāvis apdraudējumu valsts robežas drošībai, bet nav veicis pasākumus, piekrītot palīdzēt personai veikt acīmredzamu pārkāpumu un neziņojot par personu noteiktajā kārtībā, bet izpildot iespējams divu (muitas un robežšķērsojošās personas), ar viņa tiešo pienākumu izpildi nesaistītu personu lūgumus. Lēmumā Nr.129 norādīts, ka Pieteicējam bija pietiekami iespēju izpildīt savu pienākumu un informēt */amats 4/* par izveidojušos situāciju, kuras risināšanas kompetence ir tieši */amats 4/* ziņā. Līdz ar to, noklusējot par notiekošo robežkontroles punktā, tiešās sekas novērst nav iespējams - pārkāpumu noslēpjot pie atbildības neliek saukts iespējamais robežpārkāpējs, bet pārkāpumu izdara pats pieteicējs.

[4.4] Pieteicējs iebilst pret to, ka nav ticis apspriests jautājums par atbildību mīkstinoša apstākļa esamību, jo savu paviršību un kļūdaino rīcību viņš esot atzinis. Iestāde neesot pamatojusi, kāpēc ticis izvēlēts visstingrākais disciplinārsods un kāpēc nevarot piemērot kādu citu disciplinārsodu. Valsts robežsardze nepiekrīt pieteicēja norādītajam, jo uzskata, ka kāda no apstākļiem, kas kopumā sastāda pamatu piemērojamā disciplinārsoda apmēram, nekonstatēšana, nenozīmē to, ka nevar tikt piemērots visstingrākais disciplinārsods. Konkrētajā gadījumā disciplinārlietas izmeklēšanā nav konstatēti apstākli, kas mīkstina atbildību par disciplinārpārkāpumu. Pieteicēja arguments, ka viņš savu kļūdaino rīcību atzinis, vēl nenozīmē to, ka šāda rīcība jāatzīst par apstākli, kas mīkstina atbildību par notikušo. Tādai rīcībai no Valsts robežsardzes puses nav obligāts raksturs, jo konstatēts, ka tādi apstākļi nav iestājušies. Tas, ka likumdevējs strikti nav norādījis apstākļu, kas mīkstina atbildību par disciplinārpārkāpumu, uzskaitījumu nerada pienākumu Valsts robežsardzei atzīt jebkuru citu

apstākli par tādu. Pietiecējs nav pieteicies pirms disciplinārpārkāpuma konstatēšanas, kā arī nav novērsis disciplinārpārkāpuma sekas, ko nemaz nav iespējams novērst.

[4.5] Pieteicējs norāda, ka viņam zināms, ka Valsts ieņēmumu dienesta muitas amatpersonām ir piemēroti cita veida disciplinārsodi. Arī šie darbinieki esot valsts specializētā civildienesta ierēdņi, taču iestāde nav konstatējusi pietiekamus apstākļus visstingrākā disciplinārsoda piemērošanai.

Valsts robežsardze paskaidro, ka saskaņā ar Valsts civildienesta likuma 3. panta otro daļu „ *Ierēdnis specializētajā valsts civildienestā ir persona, kas šā panta pirmajā daļā minētās funkcijas veic diplomātiskajā un konsulārajā dienestā, Valsts ieņēmumu dienestā, Valsts tiesu ekspertīžu birojā".* Līdz ar to valsts civildienesta ierēdņu disciplinārais process tiek veikts, pamatojoties uz Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likumu, Iekšlietu ministrijas sistēmas amatpersonas ar speciālajām dienesta pakāpēm, tai skaitā Valsts robežsardzes amatpersonu, disciplinārās atbildības pamatu veido Disciplināratbildības likums, tāpēc nevar piekrist pieteicēja izteiktajam, ka arī šie darbinieki (muitas amatpersonas) ir valsts specializēta civildienesta ierēdņi, jo robežsargi tādi nav. Valsts robežsardze atturas paskaidrot pieteicēja zināmo informāciju par muitas amatpersonām, kurām piemēroti disciplinārsodi. Tāpat Valsts robežsardze nesaskata pienākumu iegūt citas iestādes rīcībā esošo rīcību par disciplinārsoda faktu, jo neuzskata, ka piemērojamie apstākļi būtu vienādi ar citas iestādes veiktajām darbībām disciplinārlietu izmeklēšanas jomā.

[5] Tiesas sēdē pieteicēja pārstāve uzturēja pieteikumu, pamatojoties uz pieteikuma norādītajiem argumentiem.

[6] Valsts robežsardzes pārstāve tiesas sēdē neatzina pieteikumu, atsaucoties uz argumentiem, kas norādīti Lēmumā un rakstveida paskaidrojumā tiesai.

Motīvu daļa

[7] Noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējot lietā esošos pierādījumus tiesa secina, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

[8] Tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par lietas faktiskiem apstākļiem, nav strīda arī par to, ka pieteicējs nepildot norīkojuma pienākumus un bezatbildīgi rīkojoties, pieļaujot automašīnas iebraukšanu robežkontroles punktā pretēji normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai, ir izdarījis disciplinārpārkāpumu, to pietikumā atzīst pats pieteicējs.

Lietā ir strīds par pieteicējam piemērotā disciplinārsoda samērīgumu, pieteicējs to uzskata per nesamērīgi bargu.

[9] Ar Valsts robežsardzes */amats/* 2012.gada 5.oktobra lēmumu Nr.129 atstāta negrozīta Valsts robežsardzes */pārvalde/ /datums/* pavēle Nr./*numurs/* „Par disciplinārsoda piemērošanu *A.P.*" (*lietas 7.-18.lapa).*

No minētā izriet, ka pieteicējam ar Pavēli Nr. */numurs/* piemērots disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta, ko negrozītu ar Lēmumu atstājis Valsts robežsardzes */amats/*.

Disciplinārsods ir izpildīts, pieteicējs ir atbrīvots no dienesta, pārsūdzētais lēmums par disciplinārsoda uzlikšanu ir zaudējis spēku, tādēļ tiesa var vērtēt tikai tā tiesiskumu.

Lietā ir strīds par to, vai pieteicējs pamatoti saukts pie disciplināratbildības, proti, vai Lēmums ir tiesisks un pamatots. Līdz ar to tiesai jāpārbauda vai atbildētāja, piemērojot pieteicējam disciplinārsodu – atvaļināšana no dienesta ir ievērojusi procesuālās un materiālās tiesību normas.

[10] Pārbaudot vai administratīvais akts izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus, tiesa konstatē sekojošo:

[10.1] Saskaņā ar Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma (turpmāk – Disciplināratbildības likums) 16.panta trešo daļu disciplinārlietu var ierosināt iestādes vadītājs vai viņa pilnvarota amatpersona, kuras padotībā atrodas amatpersona, pret kuru ierosināma disciplinārlieta, vai augstākas iestādes vadītājs vai attiecīgais ministrs. Savukārt šā likuma 25.pants noteic, ka iestādes vadītāja pieņemto lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu var apstrīdēt augstākā iestādē mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

No minētā secināms, ka atbildētāja pieņēmusi Lēmumu atbilstoši savai kompetencei.

[10.2] Atbilstoši Disciplināratbildības likuma 16.panta otrajai daļai disciplinārlieta ierosināma ne vēlāk kā mēneša laikā pēc tam, kad saņemta informācija par faktiem, kas liecina par iespējamo disciplinārpārkāpuma izdarīšanu, vai iestāde pati to konstatējusi. Savukārt šā likuma 20.panta pirmā daļa noteic, ka disciplinārlietu izmeklē un lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu vai disciplinārlietas izbeigšanu pieņem mēneša laikā pēc tās ierosināšanas.

Kā redzams no lietas materiāliem Lēmums par disciplinārlietas ierosināšanu pret pieteicēju pieņemts 2012.gada 18.jūlijā, kad pēc sākotnējās informācijas un apstākļu noskaidrošanas pieteicēja rīcībā 2012.gada */datums 3/* konstatētas disciplinārpārkāpuma pazīmes.

Saskaņā ar Disciplināratbildības likuma 20.panta pirmo daļu disciplinārlietu izmeklē un lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu vai disciplinārlietas izbeigšanu pieņem mēneša laikā pēc tās ierosināšanas. Lēmums par disciplinārsoda piemērošanu pieteicējam pieņemts */datums/*.

Līdz ar to atzīstams, ka procesuālais termiņš iestādē tika ievērots.

[10.3] Pārbaudot vai Lēmums satur piemērotās tiesību normas, tiesa konstatē, ka Lēmums pamatots ar Disciplināratbildības likuma 13.panta pirmās daļas 7.punktu, 14.panta pirmo daļu, 21.panta pirmās daļas 1.punktu, 24.panta otro daļu, 26.panta otro un astoto daļu, APL 63.panta pirmās daļas 2.punktu, 65.panta ceturto daļu.

Līdz ar to atzīstams, ka Lēmums satur piemērotās tiesību normas.

[10.4] Tiesas ieskatā, atbildētājs nav pārkāpis APL $14.^1$ panta, 62.panta pirmās daļas noteikumus. Lēmums atbilst APL 67.panta prasībām.

Pieteicējam tika dota iespēja sniegt paskaidrojumus lietā, kuru pieteicējs arī izmantojis. Atbildētājam nav pienākums atbildēt uz visiem argumentiem, bet gan tikai uz tādiem būtiskiem argumentiem, kas varētu mainīt lietas rezultātu. Turklāt, jāņem vērā, ka atbilde uz konkrētu argumentu var tikt iekļauta arī pašā administratīvā akta pamatojumā, kas pats par sevi jau var izslēgt privātpersonas paustā pamatojuma piemērošanu.

[11] Pārbaudot pieteicējam piemērotā disciplinārsoda samērīgumu, tiesa konstatē sekojošo:

[11.1] Tiesa atzīst par pamatotu pārsūdzētajā Lēmumā secināto, ka pieteicēja rīcība ir kaitējusi Valsts robežsardzes prestižam, jo pienākumu nepildīšana, tāpat kā to nepienācīga pildīšana, pati par sevi kaitē attiecīgās iestādes prestižam.

Pierādījumus neprasa fakts, ka tiesiskas kārtības nodrošināšana un uzturēšana pierobežā un RKP ir Valsts robežsardzes galvenais uzdevums. To, ka šis uzdevums netiek pienācīgi izpildīts, uzskatāmi parādīja masu saziņas līdzekļi, demonstrējot, ar kādu visatļautību un cinismu pierobežā un robežkontroles punktā saimnieko noziedzīgo grupējumu pārstāvji. Iekšlietu ministrijas prestižs attiecīgo notikumu dēļ nenoliedzami ir cietis. Citstarp par to ir atbildīgs arī pieteicējs, jo pienācīgi nepildīja savus dienesta pienākumus. Tādējādi secināms, ka, konstatējot faktus, kas liecina par nepamatotu pienākuma nepildīšanu, kā arī nepienācīgu pienākuma pildīšanu, kā arī šo apstākļu negatīvu ietekmi uz Iekšlietu ministrijas prestižu, iestāde pamatoti šādu pieteicēja rīcību kvalificēja kā disciplīnas pārkāpumu.

[11.2] Lēmums par pieteicēja disciplināro sodīšanu ir satura izvēles administratīvais akts un, apsverot tā izdošanu, iestādei bija jāizvērtē tā satura lietderība.

Konkrētajā gadījumā pieteicējam piemērots Disciplināratbildības likuma 13.panta otrās daļas 6.punktā paredzētais disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta.

Piemērotais disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta – ir smagākais no paredzētajiem disciplinārsodiem.

APL 65.panta trešā daļa noteic, ja piemērojamā tiesību normā noteikts, ka administratīvais akts izdodams, bet nav noteikts tā konkrētais saturs (satura izvēles administratīvais akts), iestāde izdod šo aktu, ievērojot piemērojamā tiesību normā noteiktos ietvarus, un šajos ietvaros, pamatodamās uz lietderības apsvērumiem, nosaka administratīvā akta saturu.

APL 66.panta pirmā daļa citastarp nosaka: apsverot administratīvā akta satura lietderību, iestāde lemj: par administratīvā akta nepieciešamību, lai sasniegtu tiesisku (leģitīmu) mērķi; par administratīvā akta piemērotību attiecīgā mērķa sasniegšanai; par administratīvā akta vajadzību, tas ir par to, vai šo mērķi nav iespējams sasniegt ar līdzekļiem, kuri mazāk ierobežo administratīvā procesa dalībnieku tiesības vai tiesiskās intereses; par administratīvā akta atbilstību, salīdzinot privātpersonas tiesību aizskārumu.

Līdz ar to tiesai jāpārbauda, vai Lēmums par pieteicēja disciplinārsodīšanu konkrētajā lietā ir vajadzīgs un samērīgs. Proti, vai attiecīgo mērķi nevarēja sasniegt ar līdzekļiem, kas mazāk ierobežo pieteicēja tiesības un pieteicēja tiesību aizskārums ir samērojams ar sabiedrības ieguvumu.

[11.3] Lēmumā, pamatojot pieteicējam piemērojamā soda lietderību, ņemti vērā pārkāpuma izdarīšanas apstākļi un smagums, disciplināro atbildību ietekmējošie apstākļi, pieteicēja līdzšinējā dienesta gaita, viņa vainas pakāpe, pārkāpuma ietekme uz dienesta organizāciju, dienesta disciplīnas pārkāpuma sekas, kā arī konkrēta disciplinārsoda piemērošanā sasniedzamais vispārējais un preventīvais mērķis. Proti, Lēmumā norādīts, ka pieteicējs izdarījis tīšu rupju dienesta disciplīnas pārkāpumu, pieteicēja pārkāpumi vērtējami kā smagi, tiesas ieskatā par */datums 3/* notikumiem */robežkontroles punkts/* ir kļuvis plaši zināms tiem robežšķērsotājiem, kuri stāvēja rindā izbraukšanai no valsts, un kas devis lielu negatīvu rezonansi sabiedrībā, tika radīts negatīvs iespaids par robežsargiem, ka ir tādi robežšķērsotāji ar īpašu robežsardzes labvēlību, kuriem atļauts iebraukt robežkontroles punktā bez rindas pa pretējā virziena joslu, kā rezultātā Valsts robežsardzes prestižam nodarīts ievērojams kaitējums. Par pieteicēja atbildību pastiprinošu apstākli atzīts apstāklis, ka līdz dienesta pārbaudes uzsākšanai viņš nav bijis atklāts, nevienam nebija ziņojis par */datums 3/* notikumiem. Atbildību mīkstinoši apstākļi netika konstatēti.

Apgabaltiesa secina, ka Robežsardze, norādot, ka pieteicēja prettiesiskā bezdarbība ir uzskatāma par tīšu rīcību, tādējādi atzinusi, ka pieteicēja vaina disciplīnas pārkāpumā ir izpaudusies nodoma formā.

To apstiprina pavēles Nr.*/numurs/* un Lēmuma pamatojuma daļā norādītais, ka pieteicējs ir iepazīstināts ar amata aprakstu, ka pieteicējam jāpārzina RKP robežkontroles tehnoloģija, jāpilda Dienesta nolikuma, norīkojuma funkcionālo pienākumu, kā arī iekšējo un ārējo normatīvo aktu, kas regulē valsts robežas šķērsošanas un robežkontroles punkta režīmu, prasības.

Izvērtējot pārkāpuma raksturu, tiesa konstatē, ka pārkāpums – bezdarbība, pildot darba pienākumus postenī „sargs pie barjeras", ir izdarīts apzināti, jo tehnoloģiskās shēmas neievērošanai pašam pieteicējam vajadzēja būt acīmredzamai. Lietā nav konstatēti arī objektīvi iemesli, kas varēja traucēt pieteicējam pildīt dienesta pienākumus un ziņot par radušos situāciju.

Tiesai nav pamata uzskatīt, ka pieteicējs nebūtu apguvis robežkontroles tehnoloģiju un izpratis tās nozīmi. Daudz ticamāks, tiesas ieskatā, ir skaidrojums, ka pieteicējs apzinājās situāciju, ka automašīna iebrauc robežkontroles punktā pretēji normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai, un apzināti to pieļāva.

Ievērojot iepriekš minēto, tiesa norāda, ka par pieteicēja atbildību pastiprinošu apstākli atzīstams apstāklis, ka līdz dienesta pārbaudes uzsākšanai viņš nav bijis atklāts, nevienam nebija ziņojis par */datums 3/* notikumiem, paskaidrojot, ka strīdus automašīnu ielaidis pēc kādas muitas vai robežsardzes amatpersonas (nenorādot konkrēti kuras) norādījuma.

[11.4] Uzliekot disciplinārsodu, jāņem vērā ne tikai izdarītā pārkāpuma raksturs, bet arī pārkāpēja personība un vainas pakāpe. Jāizvērtē arī izdarītā pārkāpuma subjektīvā puse.

No Lēmuma izriet, ka lēmuma pieņemšanā tika ņemta vērā pieteicēja dienesta gaita, proti, ka pieteicējs dienestu pildījis kopš */gads/*, par šo laiku viņš ticis apbalvots */skaits/* reizi, savukārt spēkā esošu disciplinārsodu nav. Dienesta laikā sevi parādījis kā apzinīgs un disciplinēts, cenšas precīzi un laikā pildīt priekšnieka rīkojumus. Normatīvos aktus pārzina labi.

Tiesa atzīst, ja iestādei soda noteikšanā ir piešķirta rīcības brīvība, dienesta gaita, nosakot piemērojamo sodu, iestādei jāņem vērā pēc būtības, piemērojamo sodu atvieglojot vai pastiprinot.

Apstāklis, ka izskatāmajā lietā pieteicējam par pārkāpumu tika piemērots maksimālais sods, neliecina, ka iestāde, nosakot pieteicējam sodu, dienesta gaitu kā sodu ietekmējušu faktoru nav ņēmusi vērā.

No Lēmuma satura izriet, ka iestāde ir izpildījusi APL 62.panta pirmajā daļā nostiprināto privātpersonas uzklausīšanas principu, ir pārbaudījusi pieteicēja paskaidrojumos norādītos apstākļus un devusi tiem atbilstošu novērtējumu. Apstāklis, ka pieteicējs nepiekrīt iestādes vērtējumam, nenozīmē, ka ir pārkāpts privātpersonas uzklausīšanas princips.

[11.5] Pieteicēja pārkāpumam ir nozīmīgas sekas, jo valsts iestāžu cieņa kopumā, pieļaujot nekārtības uz robežas, ir ievērojami samazinājusies. Šo uzticības zudumu nevarēs atgūt salīdzinoši īsā periodā, jo skarto personu loks ir plašs.

Pieteicēja pārkāpums veido nelielu daļu no kopējās darbības, kas samazināja uzticību Valsts robežsardzei, tomēr, piemērojot disciplinārsodu, tiesa atzīst par pamatotu ņemt vērā kopējās sekas.

Šāda tiesas nostādne izriet no tā, ka pieteicējam kā valsts ierēdnim vajadzēja apzināties kopējās iespējamās sekas. Pieteicējam vajadzēja apzināties, ka viņa norīkojuma pienākumu nepildīšana un bezatbildīga rīcība, pieļaujot automašīnas iebraukšanu robežkontroles punktā pretēji normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai, kā rezultātā daudzas personas cieš.

Tas, ka rindas neievērošana rada morālas ciešanas un materiālus zaudējumus, tiesas ieskatā, bija viegli saprotams, jo gandrīz katrai personai ir gadījies stāvēt rindā, kura tiek apieta, pārkāpjot noteikto kārtību. Veicināt šādu situāciju veidošanu ir nepieļaujami gan no tiesību normu viedokļa (robežsarga posteņa pienākumos ietilpstošā regulējuma), gan arī no ētiskiem apsvērumiem, jo šādas situācijas vairo cilvēku savstarpējo naidu, kas agrāk vai vēlāk pāraug agresijā pret apkārtējiem līdzcilvēkiem.

[11.6] Ņemot vērā sprieduma [11.1] – [11.5] punktos konstatēto, tiesa secina, ka pieteicējam par norīkojuma pienākumu nepildīšanu un bezatbildīgu rīcību, pieļaujot automašīnas iebraukšanu robežkontroles punktā pretēji normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai, atvaļināšana no dienesta ir atbilstošs disciplinārsods.

[12] Pieteikumā norādīts, ka Lēmumā neesot norādīts, kādā veidā pieteicēja rīcība ir tiešā cēloņsakarībā ar apdraudējumu valsts robežas drošībai.

Tiesas ieskatā valsts robežas drošības apdraudējums iestājas ar brīdi, kad tiek pārkāpti Valsts robežas likuma 8.panta pirmajā daļā ,,Valsts robežas drošības sargāšanai paredzēti pasākumi, kuru mērķis ir novērst iespējamos apdraudējumus robežkontroles jomā, garantēt pārbaužu drošu un stabilu veikšanu, nodrošināt robežpārbaudes un robežuzraudzības infrastruktūras funkcionēšanu. Minētajos pasākumos ietilpst konsulāro amatpersonu un Iekšlietu ministrijas specializēto atašeju (sakaru virsnieku) aktivitātes ārzemēs, valsts pārvaldes iestāžu starptautiskā sadarbība, pilnvaroto robežas pārstāvju sadarbība, ikdienā savstarpēji koordinēta kompetento iestāžu un tiesībaizsardzības iestāžu darbība uz valsts

robežas un valsts iekšienē" noteiktie nosacījumi valsts robežas neaizskaramības nodrošināšanai. Tiesas ieskatā valsts robežas drošības apdraudējums iestājas jebkurā gadījumā, kad noteiktā kārtība netiek ievērota. Jautājums ir vienīgi par to, cik apdraudējums ir saistīts ar noteikto kārtību un kādas ir seku novēršanas iespējas. Konkrētajā gadījumā ir ignorēta virkne nosacījumu, kas reglamentē valsts robežas šķērsošanas kārtību un kas pamato disciplinārpārkāpumu. Pie tam pieteicējs ar savu rīcību ir ne tikai pieļāvis apdraudējumu valsts robežas drošībai, bet nav veicis pasākumus, piekrītot palīdzēt personai veikt acīmredzamu pārkāpumu un neziņojot par personu noteiktajā kārtībā, bet izpildot iespējams divu (muitas un robežšķērsojošās personas), ar viņa tiešo pienākumu izpildi nesaistītu personu lūgumus. Lēmumā Nr.129 norādīts, ka Pieteicējam bija pietiekami iespēju izpildīt savu pienākumu un informēt */amats 4/* par izveidojušos situāciju, kuras risināšanas kompetence ir tieši */amats 4/* ziņā. Līdz ar to, noklusējot par notiekošo robežkontroles punktā, tiešās sekas novērst nav iespējams - pārkāpumu noslēpjot pie atbildības netiek saukts iespējamais robežpārkāpējs, bet pārkāpumu izdara pats pieteicējs.

[13] Tiesa, apkopojot iepriekš minēto, secina, ka Lēmums ir tiesisks, bet pieteicēja pieteikums par Lēmuma atcelšanu un pieteicēja atjaunošanu dienestā ir nepamatots un noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251., 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt *A.P.* pieteikumu par Valsts robežsardzes priekšnieka 2012.gada 5.oktobra lēmuma Nr.129 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā.

Tiesnesis (*personiskais paraksts*) S.Linkevičs

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas tiesnesis S.Linkevičs
Rēzeknē, 2013.gada 5.aprīlī